Djelokrug rada Vlade Republike Hrvatske

Koprek, Kristina

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic Nikola Tesla in Gospić / Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:107:142565

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Polytechnic Nikola Tesla in Gospić - Undergraduate thesis repository

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Kristina Koprek

DJELOKRUG RADA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

THE SCOPE OF WORK OF THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA

Završni rad

Gospić, 2018.

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Upravni odjel

Stručni upravni studij

DJELOKRUG RADA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

THE SCOPE OF WORK OF THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA

Završni rad

MENTOR

dr. sc. Branislav Šutić

STUDENT

Kristina Koprek

MBS: 0296015564

Gospić, rujan 2018.

Veleučilište „Nikola Tesla" u Gospiću

Prilog 1

UPRAVNI odjel

Gospić, 05.06. 2018.

ZADATAK

za završni rad

Pristupniku KRISTINI KOPREK MBS: 0236015564

Studentu stručnog studija UPRAVNOG izdaje se tema završnog rada pod nazivom

DJELOKRUG RADA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Sadržaj zadatka :
1. UVOD 2. POVIJEST VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
3. DJELOKRUG POSLOVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
4. IZBORNI SUSTAV → SASTAVLJANJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
5. USTROJSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE 6. DISTINKCIJA
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I HRVATSKOG SABORA
7. AKTUALNA VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
8. PRAKTIČNI DIO 9. ZAKLJUČAK 10. LITERATURA

Završni rad izraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta „Nikola Tesla" u Gospiću.

Mentor: BRANISLAV ŠUTIĆ (ime i prezime) zadano: 05.06.2018 (nadnevak), potpis

Pročelnik odjela: TOMISLAV LOPAC (ime i prezime) predati do: 30.09.2018. (nadnevak), potpis

Student: KRISTINA KOPREK (ime i prezime) primio zadatak: 05.06.2018. (nadnevak), Kristina Koprek potpis

Dostavlja se:

- mentoru
- pristupniku

I Z J A V A

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom „ Djelokrug rada Vlade Republike Hrvatske“ izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora dr. sc. Branislava Šutića, prof.,vš.

Ime i prezime

Kristina Koprek

(potpis studenta)

SAŽETAK

U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast.

Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom. U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže i donosi strategije, daje smjernice, donosi akte te poduzima druge mjere potrebne za uređenje odnosa iz područja svoje nadležnosti.

Vlada predlaže Hrvatskom saboru zakone i druge akte te državni proračun i završni račun, provodi zakone i druge odluke Hrvatskoga sabora, donosi uredbe za izvršenje zakona, vodi vanjsku i unutarnju politiku, usmjerava i nadzire rad državne uprave, brine o gospodarskom razvitku zemlje, usmjerava djelovanje i razvitak javnih službi te obavlja druge poslove određene Ustavom i zakonom.

Ključne riječi: Vlada Republike Hrvatske

SUMMARY

In Republic Croatia, the government is organized on the principle of division of powers into legislative, executive and judicial power.

Government of Republic Croatia exercises executive power in accordance with the Constitution and law. In the performing of executive power The Government determines, directs and coordinates the implementation of policies and programs, and to that end proposes and delivers strategy, provide guidance, make regulations and take other measures necessary for the arrangement of relations from the field of own competence.

The Government proposes to the Croatian Parliament laws and other acts, and the state budget and final accounts, enforces laws and other decisions of the Croatian Parliament, passes regulations for the enforcement of the law, leads external and internal politics, directs and supervises the work of the state administration, cares about the country's economic development, directs the action and development of public services and perform other duties specified by the Constitution and law.

Key words: Government of Republic Croatia

SADRŽAJ

1. UVOD 1

1.1. Predmet i cilj rada 1

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja 1

1.3. Sadržaj i struktura rada 2

2. POVIJEST VLADE REPUBLIKE HRVATSKE 3

3. DJELOKRUG POSLOVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE 6

3.1. Ustrojstvo Vlade 6

3.2. Sjednice Vlade 7

3.2.1. Sudjelovanje na sjednicama Vlade 8

3.2.2. Odlučivanje na sjednicama Vlade 8

3.2.3. Održavanje sjednica Vlade 8

3.2.4. Zapisnik sa sjednica Vlade 9

3.2.5. Objava propisa Vlade i drugih akta 9

3.2.6. Javnost rada 9

4. IZBORNI SUSTAV→ SASTAVLJANJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE 11

5.1. Prvi parlamentarni izbori 1990. i prijevremeni 1992. godine 12

5.2. Ostali parlamentarni izbori 12

4.3. Svečana prisega člana Vlade 13

4.4. Ostavka predsjednika i člana Vlade 13

5. USTROJSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE 14

5.1. Uži kabinet 14

5.2. Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske 15

5.3. Glavno tajništvo Vlade Republike Hrvatske 15

5.4. Ministarstva 16
5.5. Središnji državni uredi 17
5.6. Državne upravne organizacije 18
5.7. Uredi državne uprave u županijama 18
6. DISTINKCIJA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I HRVATSKOG SABORA 19
6.1. Vlada odgovora Saboru 19
6.2. Europski poslovi 20
6.3. Ovlasti Vlade Republike Hrvatske prema Hrvatskom saboru 21
6.4. Odnos Vlade i Hrvatskog sabora uređuju i sljedeći propisi : 21
7. AKTULANA VLADA REPUBLIKE HRVATSKE 22
7.1. Predsjednik Vlade Republike Hrvatske 22
7.1.1. Aktualni predsjednik Vlade Republike Hrvatske 22
7.1.2. Članovi Vlade 23
7.1.3. Aktualni članovi Vlade 24
7.2. Odluke Vlade 25
7.2.1. Odluke koje donosi Vlada dvotrećinskom većinom 25
7.2.2. Akti Vlade 25
7.2.3. Objava uredaba, poslovnika i drugih akata Vlade 26
7.2.4. Ostavka predsjednika ili člana Vlade 26
8. PRAKTIČNI DIO 27
9. ZAKLJUČAK 38
10. LITERATURA 40

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast.

Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom. U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže i donosi strategije, daje smjernice, donosi akte te poduzima druge mjere potrebne za uređenje odnosa iz područja svoje nadležnosti.

Ustrojstvo, način rada, odlučivanje i vrste akata koje Vlada donosi propisuju se zakonom i poslovnikom.

Vlada Republike Hrvatske proizlazi iz povjerenja izabranih predstavnika građana te u svome radu odgovara Hrvatskom saboru koji je nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj. Koordinirana djelatnost Vlade očituje se i u primjeni najviših standarda struke te racionalnoj i svrhovitoj sistematizaciji Vlade. Provedbu političkih i gospodarskih ciljeva Vlade osigurava predsjednik Vlade Republike Hrvatske.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Za izradu ovog završnog rada na temu „ Djelokrug poslova Vlade Republike Hrvatske“ korišteni su podaci iz sekundarnih izvora, a to su knjige koje se odnose na temu završnog rada, zakoni i razne publikacije objavljene na internetu.

Prilikom izrade rada korištene su znanstvene metode indukcije i dedukcije, metoda deskripcije i kompilacije. Temeljem analize pojedinačnih činjenica, induktivnom metodom, došlo se do zaključka o općem sudu, odnosno deduktivnom metodom, su se iz općih sudova izveli opći i pojedinačni zaključci. Metoda deskripcije je korištena u radu za opisivanje činjenica, procesa i

predmeta bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja. Prilikom preuzimanja tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja korištena je metoda kompilacije.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Završni rad je podijeljen na deset poglavlja.

Prvo, uvodno poglavlje, govori o predmetu i cilju rada te izvorima podataka i metodama prikupljanja.

Drugo poglavlje obuhvaća povijest Vlade Republike Hrvatske.

Treće poglavlje daje djelokrug poslova Vlade.

Četvrto poglavlje daje analizu izbornog sustava i sastavljanje Vlade Republike Hrvatske .

Ustrojstvo Vlade Republike Hrvatske objašnjeni su u petom poglavlju.

Šesto poglavlje donosi distinkciju Vlade i Hrvatskog sabora.

Sedmo poglavlje obuhvaća aktualni saziv Vlade.

Osmo poglavlje sastoji se od ankete koja je izrađena na temu završnoga rada.

Poslijednja poglavlja čine zaključak i popis literature.

2. POVIJEST VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Počevši od Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije pa sve do danas uspostavljeno je četrnaest saziva Vlade Republike Hrvatske i to na početku s prvom hrvatskom Vladom i to na čelu sa Sjepanom Mesićem (tada HDZ) koja je započela prijelaz iz socijalističkog u demokratski višestranački sustav.

Druga Vlada, na čelu s Josipom Manolićem (tada HDZ) donijela je novi Ustav Republike Hrvatske, suočila se s pobunama hrvatskih građana srpske nacionalne manjine te je proglasila samostalnost.

Treći saziv Vlade bio je pod vodstvom Franje Gregurića i zalagala se za nacionalno jedinstvo, a formirana je u ratnim uvjetima od predstavnika svih parlamentarnih stranaka i stručnjaka. Osim što se zalagala za nacionalno jedinstvo Vlada je organizirala obranu, vodila je brigu za prognanike, uspostavila monetarnu samostalnost i izborila se za međunarodno priznanje Hrvatske.

Četvrta Hrvatska Vlada na čelu s Hrvojem Šarinićem (HDZ) započela je s privatizacijom te je uvela je novi sustav lokalne i područne samouprave.

Pod vodstvom premijera Nikice Valentića (HDZ) sazvana je peta Vlada koja je uvela kunu kao novu nacionalna valuta, a u njenom mandatu su provedene i oslobodilačke vojnoredarstvene operacije Bljesak i Oluja kojima je oslobođen najveći dio okupiranog teritorija Hrvatske.

Šesta hrvatska Vlada formirana je nakon prijevremenih izbora 1995., a Zlatko
Mateša (HDZ) postaje novi premijer.
Tadašnja Vlada započela je mirni proces povratak okupiranih područja istočne Hrvatske, osim toga uvodi i PDV. Hrvatsku je uvela u Vijeće Europe i nastavlja s obnovom i privatizacijom.

Predsjednik sedme hrvatske Vlade, koja je formirana 2000. godine, bio je Ivica Račan (SDP) koju je formirala koalicija SDP-a i HSLS-a s HSS-om, HNS-om, IDS-om i LS-om.

Umjesto polupredsjedničkog sustava uveden je parlamentarni sustav, a time je i Hrvatsku izvela iz svojevrsne međunarodne izolacije. Za vrijeme sedme Vlade Hrvatska je sklopila sporazum s MMF-om i započela je s nepopularnim reformama.

Napuštanjem dvije stranke vladajuće koalicije (HSLS i IDS), Hrvatski sabor izglasao je povjerenje osmoj hrvatskoj Vladi kojoj na čelu ostaje Ivica Račan.
Osma Vlada pokrenula gospodarski rast, započela i gotovo dovršila gradnju autoceste Zagreb-Split, potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju s Europskom unijom, te je na kraju svog mandata predala zahtjev za članstvom u Europskoj uniji.

Koalicija HDZ-a, HSLS-a, HSU-a, DC-a i nacionalnih manjina formirala je devetu hrvatsku Vladu krajem 2003. godine, a premijer je bio Ivo Sanader (HDZ). Tadašnja Vlada pokušala je smanjiti nezaposlenost, ubrzala je proces povratka izbjeglih hrvatskih građana srpske nacionalnosti, te je 2005. godine dobila status kandidata i započela pregovore s Europskom unijom.

Desetu hrvatsku Vladu predvodio je također Ivo Sanader koju je formirala koalicija HDZ-a s HSS-om, HSLS-om, HSU-om, te zastupnicima nacionalnih manjina. Godine 2009. Hrvatska je ušla u NATO savez odnosno međunarodna organizacija vojno-političke prirode, a iste godine Ivo Sanader daje ostavku.

Hrvatsku Vladu u jedanaestom sazivu vodi premijerka Jadranka Kosor (HDZ) sve do kraja 2011. godine.
Vlada uvodi krizni porez, povećava PDV, pokreće borbu protiv korupcije te donosi Program gospodarskog oporavka čiji je uzrok ekonomska kriza u Hrvatskoj. Premijerka Jadranka Kosor sklopila je sa Slovenijom sporazum o arbitraži i tako osigurala nastavak i završetak pregovora s Europskom unijom. Na kraju mandata potpisan je i pristupni ugovor između Hrvatske i Europske unije.

Vlada na čelu Zorana Milanovića, dvanaesta je hrvatska Vlada, a on je bio deseti hrvatski premijer. U mandatu ove Vlade, Hrvatska je 1.07. 2013. godine postala punopravna članica Europske unije.

Reformska Vlada Domoljubne koalicije i Mosta trinaesta je hrvatska Vlada, a Tihomir Orešković bio je jedanaesti hrvatski predsjednik Vlade kojem je Hrvatski sabor izglasao nepovjerenje, što je u konačnici rezultiralo prijevremenih parlamentarnim izborima u rujnu 2016. godine.

Aktualni Saziv Vlade Republike Hrvatske je četrnaesta Vlada, kojoj je predsjednik političar, pravnik i diplomat Andrej Plenković koji vrši izvršnu vlast u Republici Hrvatskoj.

Tablica: Predsjednici Vlade Republike Hrvatske kroz povijest te sazivi Vlade

#	**Predsjednik Vlade**	**Mandatno razdoblje (sastav Vlade)**	**Sastav Vlade**	**Politička stranka**
1	Stjepan Mesić	30.5.1990.-24.8.1990.	Sastav Vlade 1.	HDZ
2	Josip Manolić	24.8.1990.-17.7.1991.	Sastav Vlade 2.	HDZ
3	Franjo Gregurić	17.7.1991.-12.8.1992.	Sastav Vlade 3.	HDZ
4	Hrvoje Šarinić	12.8.1992.-3.4.1993.	Sastav Vlade 4.	HDZ
5	Nikica Valentić	3.4.1993.-7.11.1995.	Sastav Vlade 5.	HDZ
6	Zlatko Mateša	7.11.1995.-27.1.2000.	Sastav Vlade 6.	HDZ
7	Ivica Račan	27.1.2000.-30.7.2002. 30.7.2002.-23.12.2003.	Sastav Vlade 7. Sastav Vlade 8.	SDP
8	Ivo Sanader	23.12.2003.-12.1.2008. 12.1.2008.-6.7.2009.	Sastav Vlade 9. Sastav Vlade 10.	HDZ
9	Jadranka Kosor	6.7.2009.-23.12.2011.	Sastav Vlade 11.	HDZ
10	Zoran Milanović	23.12.2011.-22.1.2016.	Sastav Vlade 12.	SDP
11	Tihomir Orešković	22.1.2016.-19.10.2016.	Sastav Vlade 13.	Nezavisan
12	Andrej Plenković	19.10.2016.-	Sastav Vlade 14.	HDZ

Izvor: (Šutić, B., Državno i političko uređenje Republike Hrvatske, Veleučlište Nikola Tesla u Gospiću, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2011. str. 58.)

3. DJELOKRUG POSLOVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Sukladno Poslovniku Vlade Republike Hrvatske, Narodne Novine 138/1999 (na snazi od 15.12.1999.), sukladno Zakonu o Vladi Republike Hrvatske Narodne Novine 150/11, 119/14, 93/16 (na snazi od 16.10.2016.) , uređuje se ustrojstvo i način rada i odlučivanja Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

3.1.Ustrojstvo Vlade

Vlada Republike Hrvatske u granicama svojih ovlasti i kada je ovlaštena obavlja :

- donosi uredbe i druge propise;
- donosi upravne akte;
- donosi akte u vršenju vlasničkih ovlasti koje ima Republika Hrvatska;
- donosi akte poslovanja;
- donosi rješenja o imenovanju i razrješenju dužnosnika i državnih službenika, te članova drugih tijela koje imenuje i razrješava Vlada;
- daje odgovore na zastupnička pitanja postavljena Vladi;
- rješava o sukobu nadležnosti između tijela državne uprave;
- utvrđuje prijedloge zakona i drugih propisa koje donosi Hrvatski državni sabor i uredbi koje donosi Predsjednik Republike;
- daje mišljenja na zakone, druge propise i druge akte koje donose druga tijela državne vlasti;
- donosi ili predlaže propise i druge akte u svezi sklapanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;
- predlaže Hrvatskom državnom saboru davanje vjerodostojnog tumačenja zakona;
- pokreće postupak pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske i daje, na traženje Ustavnog suda Republike Hrvatske, odgovore u postupcima koji se pred njim vode ako se radi o postupku pokrenutom protiv akta Vlade Republike Hrvatske, a može, na

traženje Ustavnog suda, dati i mišljenja u postupcima koji se vode protiv akata drugih tijela državne vlasti;

- daje upute Državnom pravobraniteljstvu Republike Hrvatske o pokretanju postupka i postupanju u postupcima pred tijelima sudbene vlasti u kojima je stranka Republika Hrvatska;
- donosi strategije razvoja gospodarskih ili društvenih djelatnosti kojima utvrđuje stanje i mjere koje treba poduzeti;
- donosi deklaracije kojima izražava stajališta Vlade Republike Hrvatske o pojedinim pitanjima;
- daje izvješća u kojima prikazuje stanje u pojedinim područjima;
- i prijedloge za rješavanje određenih pitanja;
- donosi rezolucije kojima izražava mišljenja;
- podnosi prijedloge ili utvrđuje mjere koje treba provoditi;
- daje preporuke tijelima državne vlasti i tijelima jedinica lokalne samouprave i tijelima lokalne uprave i samouprave o načinu rješavanja pojedinih pitanja;
- obavlja i druge poslove iz svog djelokruga sukladno Zakonu i ovom Poslovniku. (Poslovnik Vlade Republike Hrvatske, pročišćeni tekst, Narodne novine 107/2000 (31.10.2000.) čl. 4.)

3.2. Sjednice Vlade

Iz Poslovnika Vlade Republike Hrvatske sazivanje sjednica Vlade saziva predsjednik Vlade, također predlaže dnevni red, predsjeda sjednicama, te potpisuje akte koje ona donosi.

Ukoliko predsjednik Vlade zbog spriječenosti nije nazočan na sjednici, ovlastit će jednog od potpredsjednika da ga zamjenjuje na sjednici, da predlaže dnevni red, te da potpisuje akte koje ona donosi.

Za svaku sjednicu upućuje se određenim tijela pismeni poziv za sjednicu Vlade. Pismeni poziv s prijedlogom dnevnog reda i materijalima koje sadrže stajališta i prijedloge koordinacija upućuje se članovima Vlade i to u roku od 12 sati prije održavanja sjednica. Osim članovima Vlade pismeni poziv upućuje se i predstojniku Ureda za odnose s javnošću, te predstojniku

Ureda za zakonodavstvo i ostalim čelnicima drugih tijela državne uprave ili osobama za koje to odredi predsjednik Vlade ili Uži kabinet Vlade.

Ukoliko su materijali označeni sa stupnjem povjerljivosti >> državna tajna << onda se ti materijali isključivo dostavljaju članovima Vlade u zatvorenim omotnicama. Nakon završetka sjednice članovi su dužni vratiti te omotnice tajniku Vlade.

3.2.1. Sudjelovanje na sjednicama Vlade

Na sjednici mogu prisustvovati samo pozvane osobe i to koje su dobile pismeni poziv, a moguće je i isključiti osobe ukoliko je s dijela sjednice zatvoren za javnost.

3.2.2. Odlučivanje na sjednicama Vlade

U odlučivanju na sjednicama Vlade odlučuju isključivo članovi Vlade, a ukoliko nije nazočna većina članova, predsjednik Vlade ili Uži kabinet Vlade mogu odlučivati s tim da odsutni članovi Vlade glasaju putem telefona ili telefaksa odnosno elektroničkom poštom.

Ukoliko se na taj način donese odluka na sjednici, idući put odnosno na drugoj sjednici se potvrđuje u zapisnik prilikom usvajanja zapisnika. Na sjednici mogu prisustvovati i zamjenici ministra te pomoćnici ministra i ravnatelji državnih tijela ukoliko član Vlade je spriječen.

3.2.3. Održavanje sjednica Vlade

U pravilu se održavaju svaki tjedan, jedan dan u tjednu koji odredi predsjednik Vlade.

3.2.4. Zapisnik sa sjednica Vlade

Na svakoj sjednici sastavlja se zapisnik o radu i tonski se snima svaka sjednica. Zapisnik se označava rednim brojem kao i sjednice Vlade, te sadrži i datum održavanja sjednice i oznaku tko je predsjedao sjednicom i kada je započela i završila sjednica te na kraju popis nazočnih i odsutnih članova Vlade.

Zapisnik potpisuju predsjednik Vlade i tajnik Vlade i uvezuju se za tekuću godinu i trajno se čuvaju. Zapisnik sa sjednice Vlade Vlada usvaja na jednoj od sljedećih sjednica i to na zatvorenom dijelu sjednice Vlade. Ukoliko neki od članova Vlade imaju primjedbe o sastavljenom zapisniku odlučuje se prilikom usvajanja zapisnika. Nakon što se usvoji zapisnik prethodne sjednice, predsjednik Vlade stavlja na glasanje dnevni red sjednice Vlade.

3.2.5. Objava propisa Vlade i drugih akta

Nakon popisa od strane predsjednika Vlade, tajnika Vlade, uredbe i druge akte koji se objavljuju temeljem propisa ili zaključka Vlade dostavljaju se glavnom uredniku službenog lista Republike Hrvatske a to su Narodne novine radi njihove objave. Ukoliko postoje pogrješke u objavljenom tekstu tajnik Vlade može dati ispravke uredbi i drugih akata objavljenih u Narodnim novinama.

3.2.6. Javnost rada

Sjednice Vlade, na otvorenoj za javnost, mogu prisustvovati predstavnici sredstava javnog priopćavanja koji su dobili akreditaciju odnosno odobrenje od strane Ureda za odnose s javnoću.

Vlada može za pojedina pitanja iz dnevnog reda isključiti prisustvo predstavnih sredstava javnog priopćavanja. Ukoliko su sjednice zatvorene za javnost o radu na sjednici izdaje Ured za odnose s javnošću i to najkasnije jedan sat od završetka sjednice.

Ukoliko netko od predstojnika sredstva javnog priopćavanje remete rad Vlade ili netočno ili neistinito prikazuje podatke Ured za odnose s javnošću može oduzeti akreditaciju odnosno odobrenje o prisustvu.

Od dostupnosti javnosti materijala odnosno nekih propisa izuzimaju se oni koji su označeni sa služenim, vojnim ili državnim tajnama.

4. IZBORNI SUSTAV→ SASTAVLJANJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Politički sustav Hrvatske utemeljen je na trodiobi vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Hrvatski sabor, Sudbenu vlast vrše Vrhovni sud Republike Hrvatske, Državno sudbeno vijeće i Državno odvjetništvo a izvršnu vlast vrše predsjednik Republike i Vlade Republike Hrvatske. Ustavom je utvrđeno da narod ima pravo birati svoje predstavnike i to izravnim putem, a i Ustavom čl. 133. je zajamčeno narodu pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. (Ustav Republike Hrvatske pročišćeni tekst Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14 članak 133. stavak 1.)

To pravo ostvaruje se na lokalnim izborima koji se održavaju svake četvrte godine i to svake treće nedjelje u mjesecu svibnju dok prijevremeni mogu biti devedeset dana od dana raspuštanja predstavničkog tijela.

Izborna prava su kroz povijest promijenila više različitih načela, a danas postoji četiri najvažnija:

1. **opće izborno pravo** koje zahtjeva da svi državljani imaju pravo birati i biti birani na izborima

2. **jednako izborno pravo** koje zahtjeva da težina glasova svih građana koji imaju pravo glasati budu jednaka

3**. tajno izborno pravo** zahtjeva da svi birači biraju tajno odnosno da je njihova odluka nepoznata drugima

4. **izravno izborno pravo** zahtjeva da birači neposredno odnosno izravno biraju svoje predstavnike, bez posredovanja nekog drugog tijela odnosno izbornika (elektora).

Republika Hrvatska spada u jednu od rijetkih država koja je promijenila samo dva osnovna izborna modela, većinski i razmjerni te njihovu kombinaciju, i to u dva desetljeća.

5.1. Prvi parlamentarni izbori 1990. i prijevremeni 1992. godine

Prvi izbori iz 1990. godina bili su višestranački te zastupnici su birani većinskim izbornim sustavom. Nakon redovnih izbora iz 1990. održani su prvi prijevremeni izbori 1992. i održani su prema kombiniranom izbornom modelu i promijenjen je omjer većinskih i listovnih mandata.

Po prvi puta sudjelovali su i hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Hrvatskoj tzv. dijaspora koji su birali 12 svojih predstavnika. Zastupnici su birani relativnom većinom među pojedinačnim kandidatima.

Nakon prijevremenih izbora održani su i 1995., a veliku promjenu su izazvali izbori 2000. koji su održani i dva ciklusa izbora za Županijski dom Sabora (1993.,1997.) prema razmjernomu sustavu u kojem je svaka županija bila jedna izborna jedinica s tri mandata, a mjesta su dodijeljena d'Hontovom metodom obračuna glasova. (http://croatia.eu/article.php?lang=1&id=26 23.2.2018.)

5.2. Ostali parlamentarni izbori

Do 2000. godine u polupredsjedničkom sustavu predsjednik je imao odlučnu ulogu u postavljanju predsjednika Vlade i ministra, a nakon promjene iz 2000. godine predsjednik ima samo formalnu ovlast da povjeri mandat za sastavljanje Vlade osobi koja je na temelju apsolutne većine jedne stranke dobila mogućnost i ostvarila preduvjet za sastavljanje Vlade ili na temelju koalicijskog dogovora.

Nakon što se objave konačni rezultati izbora, osoba koja je na temelju raspodjele u Hrvatskom saboru uživa većinu svih zastupnika u Saboru, predsjednik Republike povjerava mu mandat za sastavljanje Vlade. Ta osoba kada mu je povjeren mandat za sastavljanje Vlade naziva se „mandatarom“.

Najkasnije u roku od 30 dana od prihvaćanja mandata, mandatar je dužan program Vlade i Vladu predstaviti Hrvatskom saboru i zatražiti glasovanje o povjerenju. Vlada stupa na dužnost kada joj povjerenje iskaže većina svih zastupnika u Saboru.

Rješenje o imenovanju predsjednika Vlade donosi predsjednik Republike Hrvatske uz supotpis predsjednika Hrvatskog sabora.

Ukoliko u roku od 30 dana mandatar ne sastavi Vladu, predsjednik mu može produžiti taj mandat još 30 dana.

Ako i u tom roku mandatar ne sastavi Vladu ili ne dobije povjerenje Hrvatskog sabora, predsjednik Republike povjerit će mandat drugoj osobi. Ako Vlade neće biti ni tad sastavljanja, predsjednik će raspisati nove prijevremene izbore za Hrvatski sabor.

4.3. Svečana prisega člana Vlade

Ako Vlada uspije dobiti povjerenje Hrvatskog sabora predsjednik Vlade i članovi Vlade pred Hrvatskim saborom daju svečanu prisegu koja glasi (Zakon o Vladi Republike Hrvatske; 101/98);

„Prisežem da ću dužnost člana Vlade savjesno i časno obnašati, poštivati Ustav, zakone i pravni poredak, te se zalagati za svekoliki napredak Republike Hrvatske.“
(Šutić, B., Državno i političko uređenje Republike Hrvatske, Veleučlište Nikola Tesla u Gospiću, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2011. str. 55.)

4.4.Ostavka predsjednika i člana Vlade

Svaki član Vlade i predsjednik mogu podnijeti ostavku i ona se podnosi Hrvatskom saboru. Ukoliko se ona podnese smatra se da su je podnijeli svi članovi Vlade. Ukoliko jedan od člana daje ostavku, on je daje predsjedniku Vlade. Ako Sabor prihvati ostavku predsjednika, trenutna Vlada će obavljati tehničke poslove do imenovanja nove Vlade.

5. USTROJSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

U Vladi Republike Hrvatske ustrojavaju se različita tijela i uredi za obavljanje izvršne vlast u državi. Glavni ured koji se ustrojava u Vladi je Uži kabinet. Osim Užeg kabineta u Vladi se ustrojava različiti uredi koji su na primjer :

- Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske
- Ured za protokol
- Ured za zakonodavstvo
- Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava
- Ured za unutarnju reviziju
- Direkcija za korištenje službenih zrakoplova
- Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske
- Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama
- Ured za suzbijanje zlouporabe droga
- Ured za udruge
- Ured za razminiranje
- Ured za ravnopravnost spolova
- Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Osim navedenih ureda koji obavljaju stručne i administrativne poslove, Vlada još ustrojava Glavno Tajništvo koja također obavlja stručne, administrativne, analitičke, informatičke i druge poslove u korist Vlade.

5.1. Uži kabinet

U uži kabinet Vlade spadaju predsjednik Vlade i potpredsjednici Vlade. Uži kabinet Vlade obavlja različite poslove u okviru svog djelokruga a neki od njih su praćenje ostvarenje programa Vlade, predlaže provedbu politike Vlade, raspravljaju o određenim pitanja iz nadležnosti Vlade i druge poslove koji su propisani Zakonom o Vladi.

U užem kabinetu Vlade održavaju se sjednice gdje predsjednik Vlade predsjedava, a ukoliko je predsjednik spriječen sjednicom predsjedava potpredsjednik Vlade kojeg predsjednik odredi.

Odluke koje su donesene na tim sjednicama potvrđuju se na prvoj sljedećoj sjednici Vlade. (Zakon o Vladi Republike Hrvatske pročišćeni tekst zakona Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 na snazi od 16.10.2016.čl. 17. stavak 2.)

5.2.Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske

U uredu predsjednika Vlade obavljaju se različite savjetodavne, analitičke, stručne i administrativne poslove za potrebe predsjednika Vlade utvrđene Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o Vladi i Uredbom Vlade. Ured predsjednika upravlja predstojnik Ureda, a odgovara predsjedniku Vlade.

Unutarnje ustrojstvo Ureda predsjednika ustrojene su dvije službe i to su Služba za javne politike i potporu predsjedniku Vlade i Služba za odnose s javnošću. Predstojnik Ureda predsjednika Vlade upravlja mr.sc. Zvonimir Frka-Petešić kojeg imenuje i razrješava Vlada.

5.3.Glavno tajništvo Vlade Republike Hrvatske

U Vladi se ustrojava Glavno tajništvo za obavljanje stručnih, upravno- pravnih, administrativnih i drugih poslova. Osim navedenih poslova Glavno tajništvo se ustrojava i za obavljanje opći, tehnički, pomoćnih i informatičkih poslova za potrebe Ureda predsjednika Vlade. Glavnim tajništvom upravlja glavni tajnik, kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade, a koji za svoj rad odgovara predsjedniku Vlade i Vladi, a ima položaj državnog tajnika i državni je dužnosnik. (Zakon o Vladi Republike Hrvatske pročišćeni tekst zakona Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 na snazi od 16.10.2016. čl. 20. st. 3 i 4.)

Osim navedenih tijela i ureda predsjednik Vlade može imenovati savjetnike, posebne savjetnike ili osnivati savjete i imenovati članove savjeta za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti.

Osim toga, Vlada može osnovati stalna i povremena radna tijela za davanje prijedloga, mišljenja, odnosno stručnih obrazloženja o pitanjima iz svoga djelokruga. (Zakon o Vladi Republike Hrvatske pročišćeni tekst zakona Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 na snazi od 16.10.2016. čl 24. st.1.)

U Vladi se ustrojavaju središnja državna tijela u koje spadaju ministarstva, središnji državni uredi i državne upravne organizacije. Dok ured državne uprave u županijama su prvostupanjska tijela državne uprave i obavljaju poslove državne uprave u županiji. U svakoj županiji postoji jedan ured državne uprave.

5.4. Ministarstva

U Vladi Republike Hrvatske ustrojavaju se ministarstva. Trenutno u Republici Hrvatskoj ima dvadeset ministarstava a ona su:

1. Ministarstvo uprave
2. Ministarstvo zdravstva
3. Ministarstvo pravosuđa
4. Ministarstvo hrvatskih branitelja
5. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
6. Ministarstvo državne imovine
7. Ministarstvo unutarnjih poslova
8. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
9. Ministarstvo financija
10. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
11. Ministarstvo obrane
12. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

13. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava

14. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

15. Ministarstvo poljoprivrede

16. Ministarstvo turizma

17. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

18. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

19. Ministarstvo znanosti i obrazovanja

20. Ministarstvo kulture (https://gov.hr/ministarstva-i-drzavna-tijela/58)

Radom ministarstva upravlja ministar, a ministar ima svojeg zamjenika i pomoćnika ministra. U svakom od ministarstava postoji Uži kabinet koje obavljaju stručne, administrativne, informacijske i druge poslove vezani za djelokrug pojedinog ministarstva. Zamjenika ministra imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade. Ministar, zamjenik ministra i pomoćnici ministra su državni dužnosnici.

5.5. Središnji državni uredi

Osim ministarstva ustrojavaju se i središnji državni uredi. U Hrvatskoj postoji pet takvih državnih ureda, a oni su :

1. Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva

2. Središnji državni ured za središnju javnu nabavu

3. Središnji državni ured za šport

4. Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

5. Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (https://gov.hr/ministarstva-i-drzavna-tijela/58)

Uredom upravlja predstojnik ureda kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade i koji je državni dužnosnik u položaju zamjenika ministra.

5.6. Državne upravne organizacije

U Republici Hrvatskoj postoji sedam državnih upravnih organizacija za pojedina područja iz njihove nadležnosti, a njih ubrajamo:

1. Državna geodetska uprava
2. Državni hidrometeorološki zavod
3. Državni zavod za intelektualno vlasništvo
4. Državni zavod za mjeriteljstvo
5. Državni zavod za statistiku
6. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost
7. Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Radom državnih upravnih organizacija upravlja ravnatelj kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade i uz prethodno mišljenje nadležnog ministra.

5.7. Uredi državne uprave u županijama

Uredi državne uprave u županijama smješteni su po jedan u svakoj županiji u Republici Hrvatskoj. Svaki ured državne uprave obavlja poslove državne uprave a upravlja ih predstojnik ureda. Predstojnika se bira na temelju javnog natječaja, a predstojnik je odgovoran Vladi i čelniku središnjeg tijela državne uprave nadležnom za odgovarajuće upravno područje.

Unutarnje ustrojstvo pojedinog ureda državne uprave moguće je podijeliti na službe, odsjeke, pod odsjeke i odjeljke . Svaki taj državni ured može imati i svoje ispostave, kao unutarnje ustrojstvene jedinice ureda, a upravlja ih voditelj ispostave koji je odgovoran predstojniku ureda državne uprave u županiji.

6. DISTINKCIJA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I HRVATSKOG SABORA

Kao što je već navedeno državna vlast u Republici Hrvatskoj se dijeli na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast. Nositelj zakonodavne vlasti i predstavničko tijelo građenja je Hrvatski sabor, dok izvršnu vlast obavlja Vlada Republike Hrvatske i Predsjednik Republike Hrvatske. Prebivalište obje institucije nalazi se u Gornjem gradu u Zagrebu na Markovom trgu.

Slika 1. Gornji grad u Zagrebu, Markov trg

Hrvatski sabor (desno), Banski dvori (lijevo) i Crkva sv. Marka (sredina)



Izvor:
(https://www.google.hr/search?q=sabor+i+vlada+rh&rlz=1C1CHBF_enHR767HR767&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiVlerStMPZAhVFPVAKHcBqCsIQ_AUICigB&biw=691&bih=613#imgrc=P5gQayDtXfFT7M:)

6.1. Vlada odgovora Saboru

Kad se Vladi iskaže većina zastupnika u Saboru povjerenje i kad predsjednik i članovi Vlade polažu prisegu pred Saborom, Vlada postaje odgovorna Saboru, a Sabor nadzire rad Vlade.

Zastupnici u Hrvatskom Saboru imaju pravo postavljati usmena ili pismena zastupnička pitanja. Mogu ih postavljati Vladi ili pojedinim ministrima. Najmanje jedna desetina saborskih zastupnika može podnijeti interpelaciju o radu Vlade ili pojedinog njezinog člana. Dok je za pokretanje pitanja povjerenja predsjedniku Vlade, pojedinomu njezinomu članu ili Vladi u cjelini potrebno najmanje jedna petina saborskih zastupnika.

Osim toga Vlada je obvezna na zahtjev Sabora ili na vlastiti poticaj, dati izvještaj Saboru o svom radu i o politici koju provodi te o provedbi zakona i drugih propisa i o pitanjima iz njezinog djelokruga.

Bez obzira na sve to, predsjednik Vlade Republike Hrvatske, dužan je jednom godišnje izvještavati Sabor o uočenim pojavama, problemima i stanju u društvu, kao i izvjestiti o aktivnostima Vlade.

Na prvom godišnjem zasjedanju Sabora podnosi se jednom godišnje izvješće Saboru održanim sastancima Europskog vijeća u protekloj godini.

Osim toga, Sabor može tražiti i pojedina izvješća i podatke od ministara i dužnosnika koji obavljaju poslove iz drugih tijela državne uprave. Državni dužnosnici i ministri dužni su odgovoriti na zahtjev i to o pitanjima iz njihovog djelokruga i dostaviti podatke koje raspolažu.

6.2. Europski poslovi

Vlada Republike Hrvatske redovito dostavlja Saboru popis svih prijedloga zakonodavnih akata i dokumenata Europske unije, te obavještava Sabor ukoliko su nastale velike izmjene dokumenata Europske unije, ako se je promijenilo stajalište Republike Hrvatske, daje informacije o postupcima protiv Republike Hrvatske zbog povrede prava Europske unije, i ostale dokumente i informacije koje može tražiti Hrvatski sabor.

Hrvatski sabor prati i nadzire rad Vlade, po pitanju europskih poslova, institucijama Europske unije, provedbu reformi i obveza prema Europskoj uniji te primjeni pravne stečevine Europske unije. (Zakon o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, br. 81/13) čl. 3., čl. 6., čl. 9. i čl. 11.)

6.3. Ovlasti Vlade Republike Hrvatske prema Hrvatskom saboru

Vlada Republike Hrvatske ima pravo zahtijevati izvanredno zasjedanje Sabora, osim toga ima pravo i predlagati promjenu Ustava, zakona, pojedinih akata, državnog proračuna i ostalog. Hrvatski Sabor može ovlastiti Vladu da uređuje pojedina pitanja iz njegova djelokruga i to na vrijeme od godinu dana, a uređuje se uredbom Vlade.

Osim promjene Ustava, zakona i drugih akata jednako tako predlaže Saboru vjerodostojno tumačenje zakona.

U procesu donošenja zakona ili nekog drugog propisa Vlada je dužna osigurati nazočnost svojih predstavnika koji sudjeluju u raspravi za donošenje, promjenu ili izmjenu zakona i drugih akata, a ukoliko Vlada nije predlagatelj mora odrediti svojeg predstavnika koji će dati zatraženo mišljenje i prijedloge Vlade.

Vlada mora odrediti jednog potpredsjednika Vlade koji će se pobrinuti za ostvarenje svih aktivnosti te za usklađivanje djelovanja predstavnika Vlade u Saboru.

Poslove koordinacije između Vlade i Sabora obavlja Ured predsjednika Vlade, a za ta pitanja predsjednik imenuje savjetnika predsjednika Vlade.

6.4. Odnos Vlade i Hrvatskog sabora uređuju i sljedeći propisi :

- Ustav Republike Hrvatske
- Poslovnik Hrvatskoga sabora
- Zakon o Vladi
- Zakon o suradnji Hrvatskog sabora i Vlade na Europskim poslovima
- Poslovnik Vlade
- Uredba o Uredu predsjednika Vlade

(https://vlada.gov.hr/odnos-vlade-i-sabora/11347)

7. AKTULANA VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

7.1. Predsjednik Vlade Republike Hrvatske

Na čelu Vlade Republike Hrvatske je Predsjednik Vlade. Predsjednik predstavlja Vladu, saziva sjednice i predsjedava im, upravlja radom Vlade i potpisuje akte koje ona donosi. (Zakon o Vladi Republike Hrvatske pročišćeni tekst zakona Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 na snazi od 16.10.2016. čl. 10. st.1.)

Predsjednik Vlade mora biti hrvatski državljanin, a njihova je titula državni dužnosnici.

Osim što predstavlja Vladu i saziva sjednice, može i članovima Vlade davati određene upute za rad. Sukladno programu Vlade, predsjednik može davati posebna zaduženja odnosno zadaće i davati ovlasti za provedbu i izvršavanje određenih projekata.

Svaki predsjednik Vlade ima prvog potpredsjednika Vlade koji ga zamjenjuje u slučaju njegove spriječenosti ili odsutnosti, s time da zamjenjivanje predsjednika nije moguće u pitanjima i postupcima odlučivanja o povjerenju Vladi, imenovanju i razješenju člana Vlade.

Zadaće potpredsjednicima Vlade su da brinu o provedbi programa Vlade u područjima za koja su zaduženi i usklađuju rad ministarstava.

7.1.1. Aktualni predsjednik Vlade Republike Hrvatske

Aktualni predsjednik Vlade je mr. sc. Andrej Plenković. Poznat je kao hrvatski političar, diplomati i pravnik. Rođen je 8. travnja. 1970. godine u Zagrebu gdje i živi s suprugom i dvoje djece. Pohađao je Pravni fakultet u Zagrebu gdje je magistrirao međunarodno javno i privatno pravo te je položio pravosudni ispit. Osim toga položio je ispit za diplomatskog savjetnika i državni stručni ispit. Svoju profesionalnu karijeru započeo je kao zastupnik u Europskom parlamentu te je tu funkciju obnašao do 2011. godine. Iste godine postao je zastupnikom u Hrvatskom saboru i državni tajnik za europske integracije. Osim toga, bio je zamjenikom veleposlanika Republike Hrvatske u Francuskoj, načelnik Odjela za europske integracije, i

razne druge funkcije koje je obnašao do 2016. godine kada je postao predsjednikom HDZ-a. U listopadu 2016. godine postao je predsjednik 14. saziva Vlade Republike Hrvatske. Tečno govori engleski, francuski, talijanski, a zna se i služiti njemačkim jezikom.

7.1.2. Članovi Vlade

Vlada Republike Hrvatske sastoji se od članova koji su zaduženi svaki za jedno područje. Ti članovi Vlade nazivaju se ministri koji predstavljaju jedno od ministarstava Republike Hrvatske i upravljaju njegovim radom.

7.1.2.1. Nadležnosti ministra

Ovlasti i zadaće koje imaju članovi Vlade odnosno ministri su :

- provodi utvrđenu politiku Vlade
- donosi provedbene propise kad je na to izrijekom zakonom ovlašten
- brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te u pitanjima od zajedničkog interesa osigurava suradnju ministarstva s državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te drugim pravnim osobama
- prema državnim službenicima i namještenicima poduzima mjere utvrđene zakonom i drugim propisima u slučaju povrede službene dužnosti.
- ministar ima i druge obveze i ovlasti utvrđene posebnim zakonom. (https://uprava.gov.hr/sustav-drzavne-uprave-12765/12765)

7.1.3. Aktualni članovi Vlade

1. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova je Marija Pejčinović Burić.
2. Damir Krstičević upravlja radom ministarstva obrane te je i potpredsjednik Vlade.
3. Ministar graditeljstva i prostornog uređenja ujedno i potpredsjednik Vlade je Predrag Štromar.
4. Potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede je Tomislav Tolušić.
5. Ministarstvo financija predstavlja Zdravo Marić
6. Ministarstvo unutarnjih poslova predstavlja Davor Božinović.
7. Ministar Tomislav Ćorić upravlja radom ministarstva zaštite okoliša i energetike.
8. Ministar rada i mirovinskoga sustava je Marko Pavić.
9. Dražen Bošnjaković predstavlja ministarstvo pravosuđa.
10. Ministarstvo zdravstva predstavlja Milan Kujundžić.
11. Gabrijela Žalac ministrica je regionaloga razvoja i fondova Europske unije.
12. Tomo Medved ministar je hrvatskih branitelja.
13. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je Oleg Butković.
14. Aktualni ministar državne imovine je Goran Marić.
15. Ministar turizma je Gari Cappelli.
16. Ministarstvo uprave predstavlja Lovro Kuščević.
17. Blaženka Divjak ministrica je znanosti i obrazovanja.
18. Nina Obuljen Korižnek predstavlja ministarstvo kulture.
19. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku predstavlja Nada Murganić.
20. Darko Horvat ministar je gospodarstva, poduzetništva i obrta.

7.1.3.1. Pomoćnici ministra

Svaki od navedenih ministarstava može se imenovati jedan ili više pomoćnika ministra.

Pomoćnik ministra, u pravilu, upravlja radom upravne organizacije ustrojene u sastavu ministarstava. Osim toga obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar.

Pomoćnika ministra imenuje Vlada na prijedlog ministra, a za svoj rad odgovara ministru i Vladi.

7.2. Odluke Vlade

Vlada svoje odluke donosi na sjednici, odnosno rasprava o pojedinim točkama dnevnog reda sjednice. U pravilu, Vlada odlučuje natpolovičnom većinom glasova svih članova Vlade.

7.2.1. Odluke koje donosi Vlada dvotrećinskom većinom

Vlada odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih članova Vlade kad nadležnim državnim tijela predlaže :

- promjenu Ustava Republike Hrvatske
- udruživanje ili razdruživanje s drugim državama
- promjenu granica Republike Hrvatske
- raspuštanje Hrvatskoga sabora (Zakon o Vladi Republike Hrvatske pročišćeni tekst zakona Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 na snazi od 16.10.2016. čl 14.)

7.2.2. Akti Vlade

U skladu s Ustavom i zakonom Vlada Republike Hrvatske donosi uredbe. Osim toga, donosi i Poslovnik kojim uređuje ustrojstvo, način rada, vrste akata koje donosi Vlada i odlučivanje Vlade koji mora biti sukladan Zakonu.

Akte koje donosi Vlada Republike Hrvatske o pitanjima koja se ne uređuju uredbama su:

- odluke

- rješenja
- zaključke

Odlukom Vlada daje suglasnost ili potvrđuje akte drugih tijela i pravnih osoba, obuhvaća određena i pojedina pitanja iz nadležnosti Vlade ili određivanje mjera, te o drugim pitanjima o kojima se ne donosi propis.

Rješenjem Vlada odlučuje o imenovanju i razrješenju pojedinih članova Vlade te o drugim pojedinačnim stvarima iz djelokruga Vlade.

Zaključkom Vlada odlučuje i određuje zadaće tijelima državne uprave i utvrđuje stajališta Vlade u pitanjima provedbe utvrđene politike.

7.2.3. Objava uredaba, poslovnika i drugih akata Vlade

U skladu s Ustavom i Zakonom, uredbe i poslovnik Vlade objavljuju se u „ Narodnim novinama“.

Dan kad stupaju na snagu je osmi dan nakon njihove objave ili neki drugi rok njihovog stupanja na snagu. Ako Vlada odluči, odluke, rješenja i zaključci, mogu se objaviti u „Narodnim novinama“.

7.2.4. Ostavka predsjednika ili člana Vlade

Svaki član Vlade ali i predsjednik mogu podnijeti ostavku. Ostavka se podnosi Hrvatskom saboru, no Hrvatski sabor ako prihvati ostavku, Vlada će obavljati samo tehničke poslove dok se ne imenuje nova Vlada.

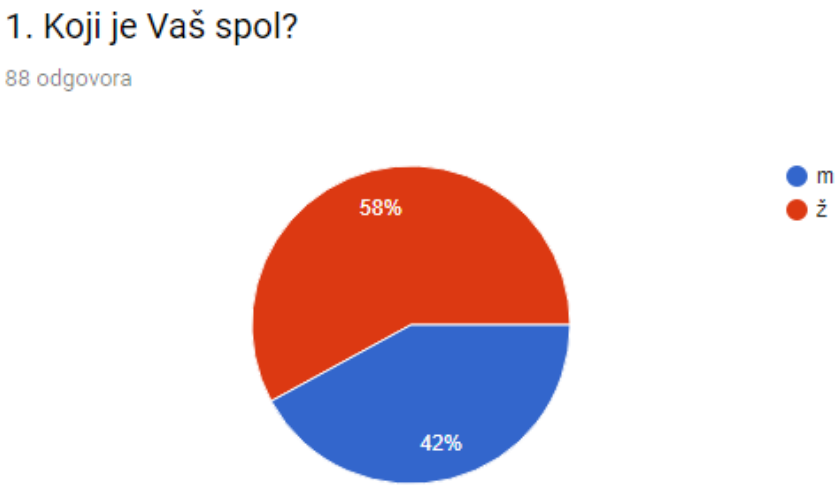
Pojedini član Vlade može podnijeti ostavku predsjedniku Vlade i ako predsjednik prihvati, sastavlja se rješenje o razrješenju toga člana Vlade koje donosi predsjednik Vlade i o tome obavještava Hrvatski sabor.

Ukoliko ostavku podnese predsjednik Vlade, smatra se da su i svi članovi „njegove“ Vlade podnijeli ostavku u skladu s Zakonom.

8. PRAKTIČNI DIO

U praktičnome dijelu završnog rada napravljeno je istraživanje o poznavanju područja izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj te o djelokrugu poslova Vlade. Cilj istraživanja je provesti anketu te ispitati mišljenje državljana Republike Hrvatske o sastavu Vlade Republike Hrvatske i djelokrugu poslova koja ona obavlja koja su prethodno objašnjena. Za svrhu istraživanja kreirana je anketa sa 15 pitanja te je provedeno na 89 ispitanika različitog spola te različite dobne skupine.

U nastavku je dan pregled svih pitanja, dobivenih odgovora. U anketu je sudjelovalo većinom od 19-29 godina od čega je preko 58 % bilo ženskog spola. Ovisno o statusu ispitanika vidi se kako je najviše bilo ispitano studenata , nakon toga učenika pa zaposlenih osoba. Na grafikonu je prikazan odnos ispitanika prema spolu. Može se vidjeti kako je u provedenoj anketi sudjelovalo više ženskih ispitanika nego muških.



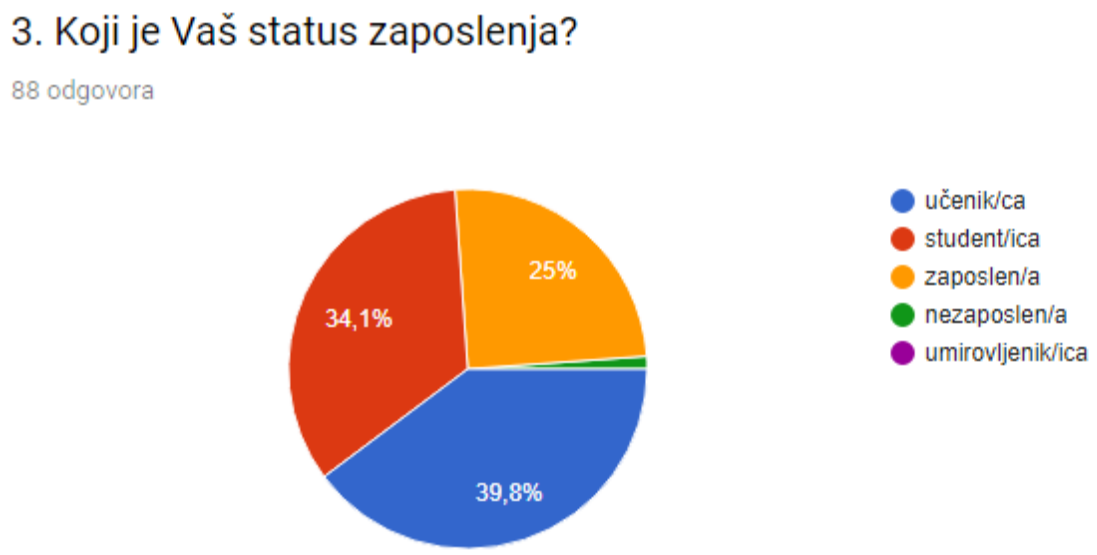
Slika 2. Grafikon prikaza spola ispitanika

Na slijedećem grafikonu je prikazan odnos dobnih skupina. Na pitanje o dobi, ispitanici su odgovorili na sljedeći način:



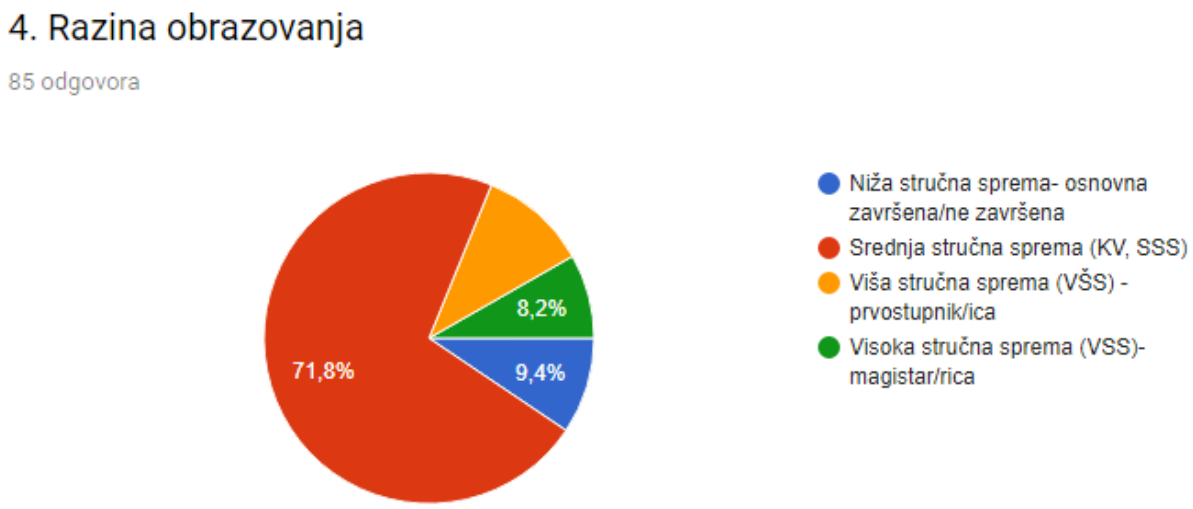
Slika 3. Grafikon prikaza dobnih skupina

Prema statusu ispitanika, može se vidjeti kako je najviše učenika pa studenata i zaposlenih osoba , dok je najmanje nezaposlenih osoba.



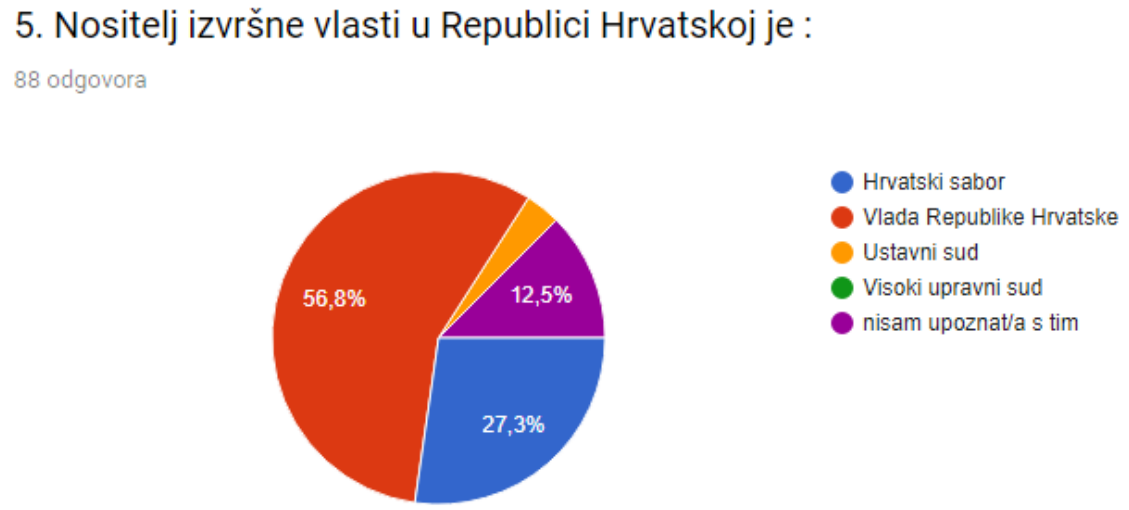
Slika 4. Grafikon prikaza statusa ispitanika

Slijedeće se ispitivalo koju razinu obrazovanja posjeduju ispitanici. Rezultati su sljedeći :



Slika 5. Grafikon prikaza razine obrazovanja ispitanika

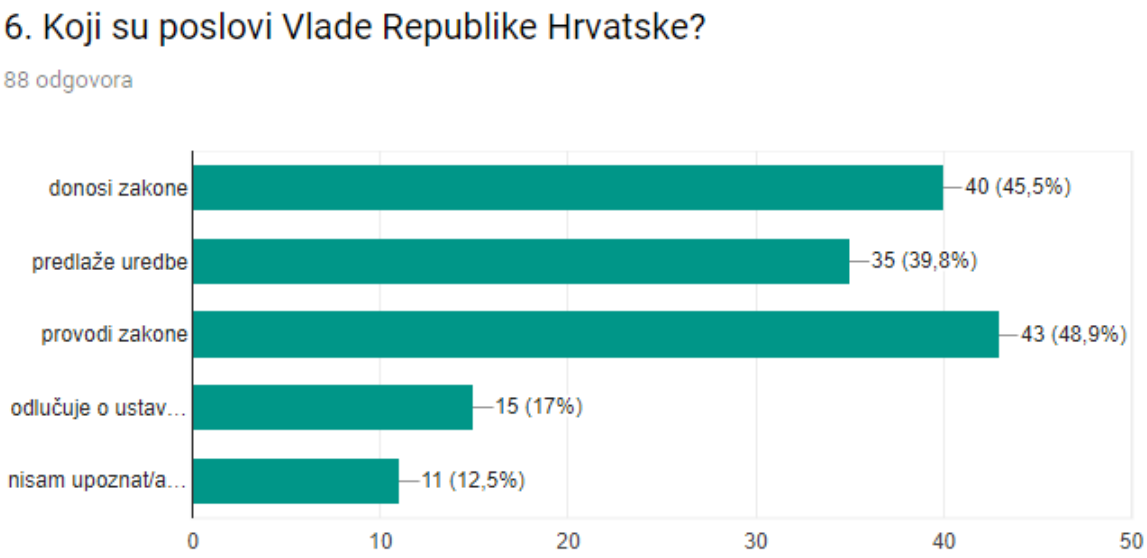
Slijedeće se ispitivalo mišljenje ispitanika o pojmu nositelja izvršne vlast u Republici Hrvatskoj. Ponuđeni su bili slijedeći odgovori: Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, Ustavni sud, Visoki upravni sud. Međutim, jedanaest ispitanika odnosno 12,5 % odgovorili su „Nisam upoznat/a s time“, iz čega se može zaključiti kako neki ispitanici nisu uopće upoznati sa diobom vlasti u Republici Hrvatskoj.



Slika 6. Grafikon prikaza nositelja izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj

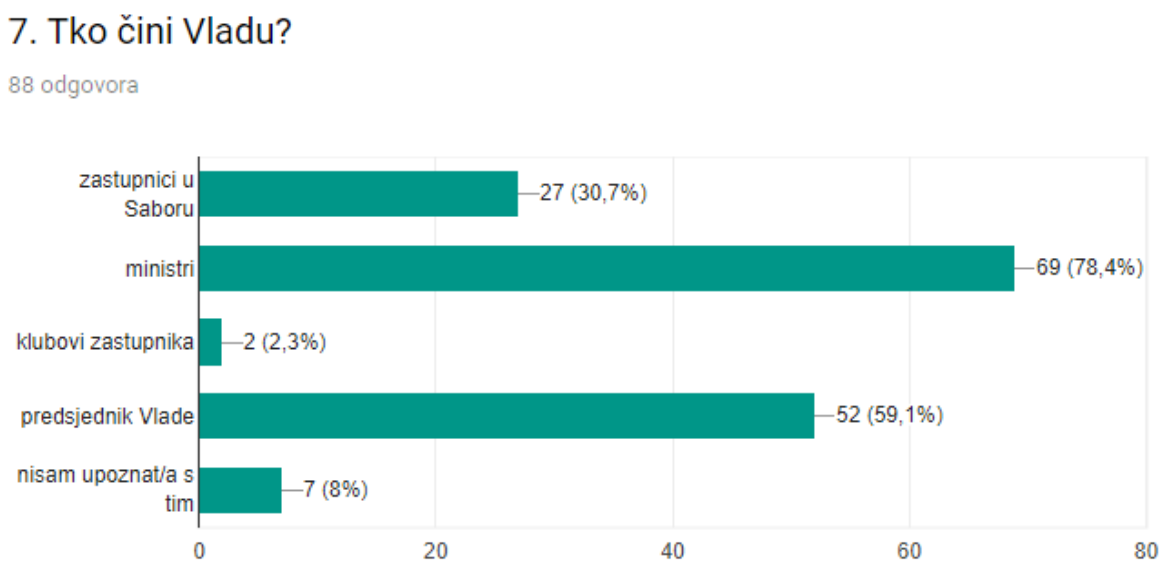
Slijedeće pitanje je obuhvaćalo koji djelokrug poslova obuhvaća Vlada Republike Hrvatske.

Najviše ih je odgovorilo i to 48.9% da Vlada Republike Hrvatske provodi zakone, zatim 45,5% odgovorilo je da donosi zakone, odgovor da Vlada predlaže uredbe odgovorilo ih je 39,8% te da odlučuje o ustavnosti zakona 17%, a 12,5% ih se izjasnilo kako nisu upoznati s poslovi Vlade. Iz navedenog vidimo da većina ispitanika mijenja poslove Hrvatskog sabora sa Vladom.



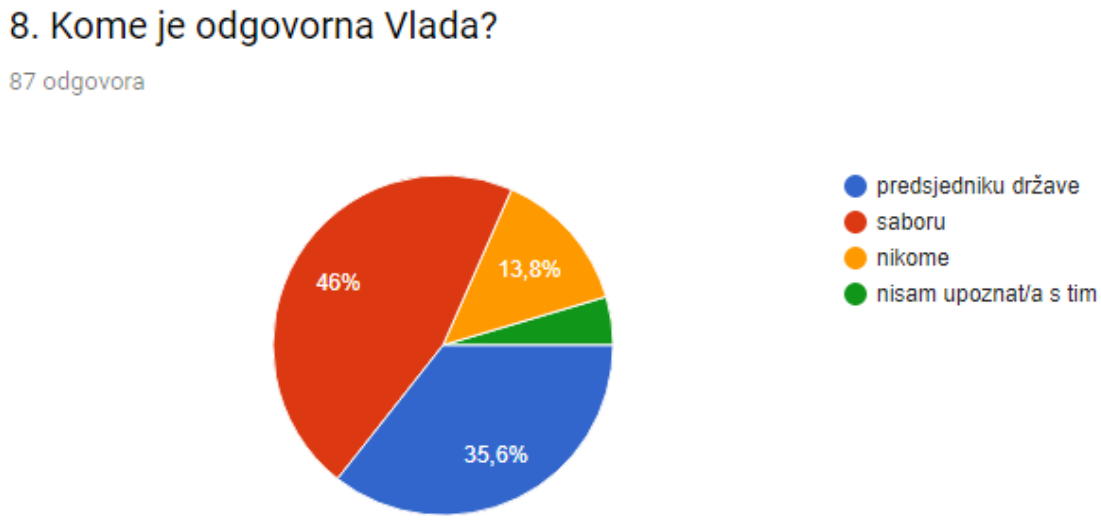
Slika 7. Grafikon prikaza poslova Vlade Republike Hrvatske

Na pitanje „Tko čini Vladu Republike Hrvatske?“ ispitanici su najviše odgovorili ministri točnije 78,4% ispitanika, dok 59,1% ih je odgovorilo predsjednik Vlade. Osim toga, ispitanici su odgovorili „zastupnici u Saboru“ i to sa 30,7%, dok ih je 8% odgovorilo da nisu upoznati s time. Najrjeđi odgovor koji su odgovorili ispitanici su „klubovi zastupnika“ i to čini 2,3% gdje možemo vidjeti da većina ljudi poznaje sastav Vlade Republike Hrvatske.



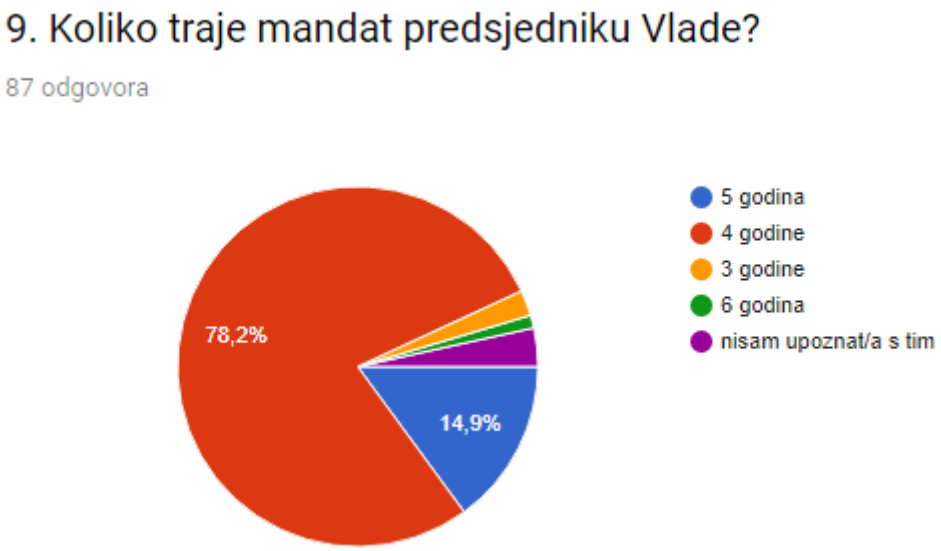
Slika 8. Grafikon prikaza sastava Vlade Republike Hrvatske

Na pitanje kome je odgovara Vlade Republike Hrvatske 46% ispitanika se izjasnilo da Hrvatskome saboru, dok 35,6% da je odgovorna predsjedniku države. Ponuđeni odgovor „nikome“ složilo se 13,8% ispitanika, dok 4,6% ispitanika nisu uopće upoznati s tom tematikom pitanja.



Slika 9. Grafikon prikaza kome odgovara Vlada Republike Hrvatske

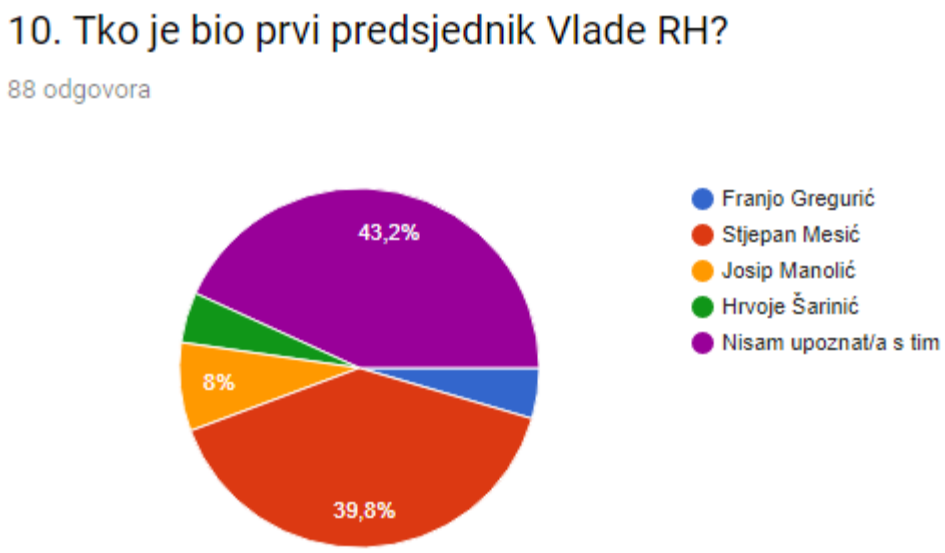
Slijedeće pitanje bilo je vezano uz mandat predsjednika Vlade, gdje je 78,2% znalo da traje „4 godine“, dok ih je 14,9% odgovorilo da traje „5 godina“. Odgovor „ nisam upoznat/a s tim“ odgovorili su 3,4%. Samo jedna osoba od 87 ispitanih odgovorilo je „6 godina“, dok je 2,3% ispitanika odgovorilo „3 godine“ .



Slika 10. Grafikon prikaza trajna mandata Hrvatskom predsjedniku Vlade

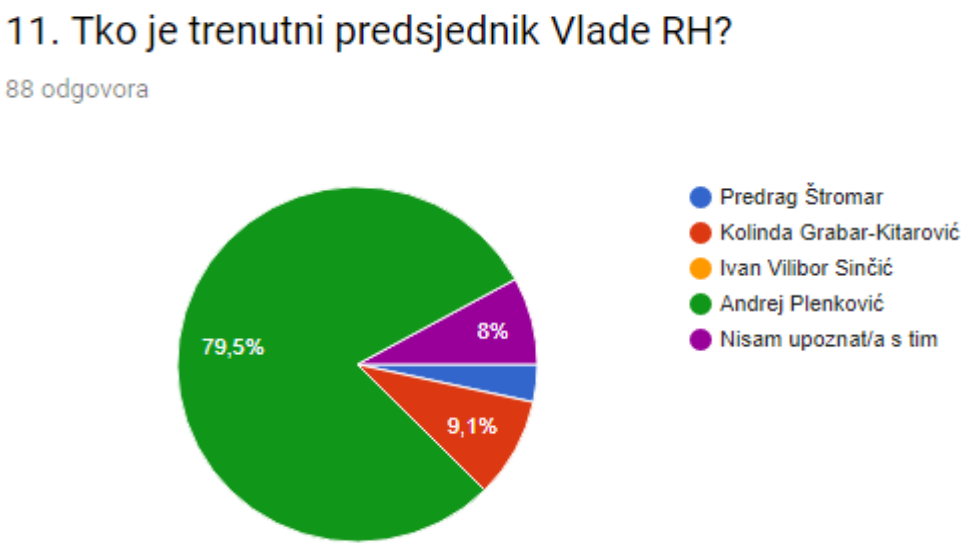
Slijedeće pitanje bilo je vezano uz povijest Vlade Republike Hrvatske. Pitanje koje je postavljeno ispitanicima bilo je vezano o poznavanju prvog predsjednika Vlade Republike Hrvatske. Na postavljeno pitanje, gdje je čak 43,2% ispitanika nije bilo upoznato s tim pojmom. Točan odgovor na postavljeno pitanje „Stjepan Mesić“ odgovorilo je 39,8% ispitanika, dok ih

je 8% odgovorilo „Josip Manolić“. Podjednaki postotak odgovora odgovorilo je „Hrvoje Šarinić“ i „Franjo Gregurić“ i to čak 4,5% ispitanika.



Slika 11. Grafikon prikaza odgovora ispitanika o prvom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske

Slijedeće pitanje je bilo vezano uz upućenost ispitanika o trenutnom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske. Točan odgovor na postavljeno pitanje „Andrej Plenković“ odgovorilo je 79,5% ispitanika, dok 9,1% ih je odgovorilo da je odgovor „Kolinda Grabar-Kitarović“ gdje vidimo da ispitanici miješaju predsjednik države sa predsjednikom Vlade. 8% njih odgovorilo je da nisu upoznati s tim, a 3 ispitanika odnosno 3,4% odgovorilo je da je „Predrag Štromar“. Nitko u navedenom pitanju nije odgovorio na ponuđeni odgovor „ Ivan Vilibor Sinčić“



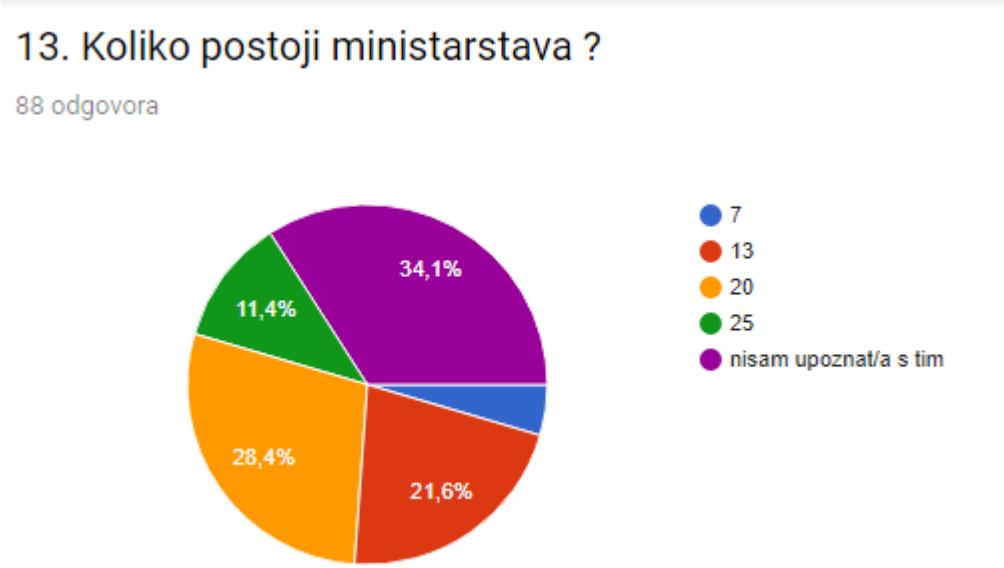
Slika 12. Grafikon prikaza odgovora o trenutnom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske

Dvanaesto pitanje u anketi bilo je u vezi aktualne ministrice obrazovanja i znanosti. Pošto aktualna ministrica obrazovanja i znanosti dolazi iz Varaždina, a anketa se provodila na području Varaždinske županije, 61,4% ispitanika znalo je da se radi o ministrici Blaženki Divjak. 18,2% ispitanika nisu upoznati s aktualnom ministricom znanosti i obrazovanja, a 17% ih je odgovorilo da je to „Martina Dalić“ , aktualna potpredsjednica Vlade i ministrica gospodarstva, malog i srednjeg poduzetništva i obrta. Osim gore navedenih, 2,3% ih je odgovorilo da je to ministrica „ Nina Obuljen Korižinek“, a 1,1% tvrdi da je to ministrica „ Gabrijela Žalac“.



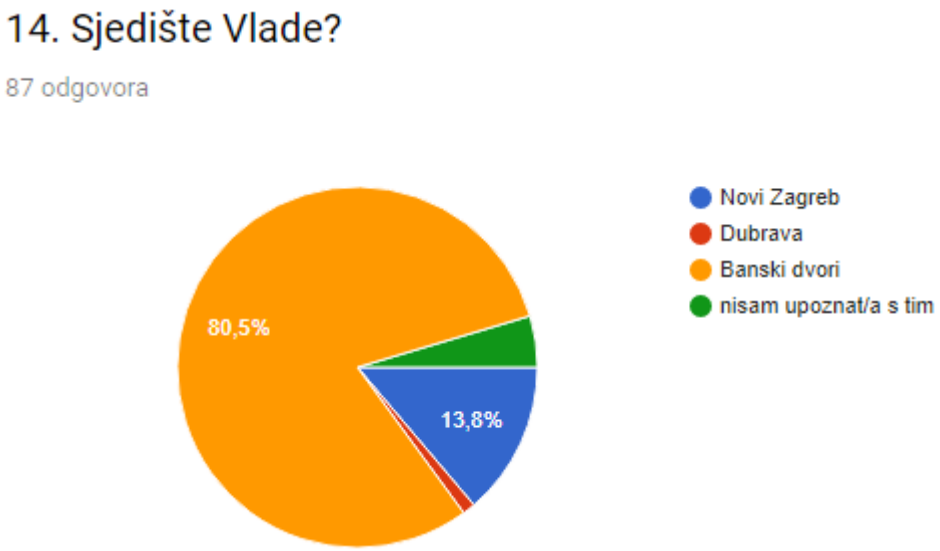
Slika 13. Grafikon prikaza aktualne ministrice obrazovanja i znanosti Republike Hrvatske

Na sljedeće pitanje koje glasi „ Koliko postoji ministarstava?“ 34,1% ih se izjasnilo kako uopće nisu upoznati s time, dok ih je 28,4% odgovorilo kako je to broj 20. Osim toga, 21,6% ispitanika odgovorilo je da je to broj 13, a 11,4% da je ustrojeno 25 ministarstava. Najmanji broj ispitanika, točnije 4 odnosno 4,5% odgovorilo je kako je to broj 7.



Slika 14. Grafikon prikaza broja ministarstva u Republici Hrvatskoj

Pretposljednje pitanje ove ankete o poznavanju izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj odnosilo se o poznavanju ispitanika o sjedištu Vlade Republike Hrvatske. Ponuđeni odgovori su bili: Novi Zagreb, Dubrava, Banski Dvori, nisam upoznat/a s tim. 80,5% znalo je kako se nalazi sjedište Vlade u „Banski dvorima“, dok ih je 13,8% odgovorilo kako je to „Novi Zagreb“ što dapače nije netočan odgovor premda je točniji Banski dvori. Između ostalog četiri ispitanika odnosno 4,6% ih se izjasnilo kako nisu upoznati s time. Samo jedan ispitanik odgovorio je kako se sjedište Vlade nalazi u „Dubravi“.



Slika 15. Grafikon prikaza sjedišta Vlade Republike Hrvatske

I posljednje pitanje u ovoj anketi odnosilo se na subjektivno mišljenje ispitanika o radu Vlade. Ispitanicima su bile ponuđene ocjene od jedan do pet. Na temelju toga su se izjasnili koliko smatraju produktivnom Vladom Republike Hrvatske na čelu s Andrejom Plenkovićem. 38,6% ocijenilo je rad Vlade sa ocjenom dva, a nakon toga 33% ih je ocijenilo sa ocjenom jedan. Postotkom od 25% ocijenilo je rad Vlade sa ocjenom tri, dok ih je samo troje ispitanika ocijenilo sa četvorkom. Najvišu ocjenu pet nitko od ispitanika nije odgovorilo pri čemu se zaključuje da većina ispitanika nije zadovoljna sa radom aktualne Vlade Republike Hrvatske.



Slika 16. Grafikon prikaza ocjenjivanja rada Vlade od strane ispitanika

9. ZAKLJUČAK

Tema ovog završnog rada bila je „ Djelokrug rada Vlade Republike Hrvatske“.

Kroz skraćene osvrte, u radu je objašnjena ustrojstvo državne vlasti koja se dijeli na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu. Za glavni dio završnoga rada objašnjeni su pojmovi izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj te na koji način se vrši ta vlast. Osim toga, detaljno su objašnjene ovlasti i poslovi koju obavlja Vlada Republike Hrvatske. Kratko je analiziran povijest Hrvatske Vlade sa njihovim predstavnicima.

Nakon teorijskog dijela o ovlastima Vlade, objašnjena je i struktura Vlade. U Vladi Republike Hrvatske ustrojavaju se različita tijela i uredi za obavljanje izvršne vlast u državi. Glavni ured koji se ustrojava u Vladi je Uži kabinet. Osim Užeg kabineta u Vladi se ustrojava različiti uredi za normalno funkcioniranje i obavljanje poslova Vlade.

U kratkim crtama objašnjeni su i parlamentarni izbori na kojima se biraju članovi parlamenta, a stranka s najvećim brojem glasova na čelu s predsjednikom sastavlja novu Vladu. Predsjednica Republike daje ovlast kandidatu stranke s najvećim brojem glasova na izborima da sastavi Vladu koju najkasnije u roku od 30 dana od prihvaćanja mandata, mandatar je dužan program Vlade i Vladu predstaviti Hrvatskom saboru i zatražiti glasovanje o povjerenju. Vlada stupa na dužnost kada joj povjerenje iskaže većina svih zastupnika u Saboru. Svaki od članova Vlade dužan je izreći prisegu.

Osim toga, opisana je glavna zadaća Vlade Republike Hrvatske, a radi se o sjednicama Vlade. U odlučivanju na sjednicama Vlade odlučuju isključivo članovi Vlade, a ukoliko nije nazočna većina članova, predsjednik Vlade ili Uži kabinet Vlade mogu odlučivati s tim da odsutni članovi Vlade glasaju putem telefona ili telefaksa odnosno elektroničkom poštom.

U Vladi Republike Hrvatske ustrojavaju se ministarstva. Trenutno u Republici Hrvatskoj ima dvadeset ministarstava kojim upravlja ministar, a ministar ima svojeg zamjenika i pomoćnika ministra. U svakom od ministarstava postoji Uži kabinet koje obavljaju stručne, administrativne, informacijske i druge poslove vezani za djelokrug pojedinog ministarstva. Zamjenika ministra imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade. Ministar, zamjenik ministra i pomoćnici ministra su državni dužnosnici.

U kratkim crtama objašnjena je i distinkcija Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora gdje je vidljivo koje ovlasti ima Vlada prema Saboru i Sabor prema Vladi Republike Hrvatske.

Nakon cjelokupnog osvrta izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj s skraćenim osvrtom prikazan je aktualni saziv Vlade te njihovi planovi za mandat 2016. – 2020. godine.

Na kraju samog završnog rada, prezentirana je i anketa koja je sastavljena za ispitivanje mišljenja i znanja državljana Republike Hrvatske o sastavu i djelokrugu poslova Vlade. Za svrhu istraživanja kreirana je anketa sa 15 pitanja te je provedeno na 89 ispitanika različitog spola te različite dobne skupine. Na zadnje pitanje ispitanici su dali subjektivno mišljenje o obavljanju izvršne vlasti aktualnog saziva Vlade gdje se jasno vidi da većina ispitanika nisu zadovoljna i nisu dovoljno upućena u strukturu, djelovanje i sastav Vlade.

Kristina Koprek

Kristina Koprek

10. LITERATURA

Knjige:

1. Branislav Šutić: Državno i političko uređenje Republike Hrvatske, Hrvatska sveučilišna naknada, Zagreb, 2011.
2. Živana Heđbeli: Institucije državne uprave Republike Hrvatske od osamostaljenja do članstva u Europskoj uniji, ACT Printlab d.o.o., Zagreb, 2013.
3. Hrvatska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža 2009-2014.

Zakoni, pravilnici i uredbe:

4. Ustav Republike Hrvatske, pročišćeni tekst, Narodne novine, 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.
5. Zakon o Vladi Republike Hrvatske, Narodne novine, 150/2011.
6. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, pročišćeni tekst zakona, Narodne novine, 93/16, 104/16.
7. Poslovnik Vlade Republike Hrvatske, Narodne novine, 154/2011.
8. Uredba o Uredu za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske, Narodne novine, 43/2012.
9. Uredba o Uredu Vlade Republike, Narodne novine, 70/2001.
10. Uredba o Glavnom tajništvu Vlade Republike Hrvatske, Narodne novine, 3/2012.
11. Uredba o Uredu predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Narodne novine, 145/2013.

Doktorski, magistarski i diplomski radovi:

12. Željka Pavelić: Ministarstva u Vladi Republike Hrvatske, Završni rad, Velegs, Gospić, 2015.
13. Anja Krunić: Ustroj državne uprave u Republici Hrvatskoj, Završni rad, Požega, 2016.

Internetski izvori:

14. Središnji državni portal: https://www.gov.hr/
15. https://hr.wikipedia.org/wiki/Vlada_Republike_Hrvatske#Ministarstva_i_ministri
16. https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/ZPPI/Dokumenti%20Vlada/Program_Vlada_RH_2016_2020.pdf
17. https://vlada.gov.hr/prethodne-vlade-11348/11348
18. https://vlada.gov.hr/pristup-informacijama/partnerstvo-za-otvorenu-vlast/18065
19. Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. – 2020.: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/ZPPI/Dokumenti%20Vlada/Program_Vlada_RH_2016_2020.pd

Popis slika i grafikona

Popis slika:

Slika 1. Gornji grad u Zagrebu, Markov trg 19

Popis grafikona:

Slika 2. Grafikon prikaza dobnih skupina 27
Slika 3. Grafikon prikaza spola ispitanika 28
Slika 4. Grafikon prikaza statusa ispitanika 28
Slika 5. Grafikon prikaza razine obrazovanja ispitanika 29
Slika 6. Grafikon prikaza nositelja izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj 29
Slika 7. Grafikon prikaza poslova Vlade Republike Hrvatske 30
Slika 8. Grafikon prikaza sastava Vlade Republike Hrvatske 31
Slika 9. Grafikon prikaza kome odgovara Vlada Republike Hrvatske 31
Slika 10. Grafikon prikaza trajna mandata Hrvatskom predsjedniku Vlade 32
Slika 11. Grafikon prikaza odgovora ispitanika o prvom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske 33
Slika 12. Grafikon prikaza odgovora o trenutnom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske 34
Slika 13. Grafikon prikaza aktualne ministrice obrazovanja i znanosti Republike Hrvatske 35
Slika 14. Grafikon prikaza broja ministarstva u Republici Hrvatskoj 36
Slika 15. Grafikon prikaza sjedišta Vlade Republike Hrvatske 37
Slika 16. Grafikon prikaza ocjenjivanja rada Vlade od strane ispitanika 37